Espoon kaupungin talouden näkymät

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto

Lisätiedot
Jukka Mäkelä

Espoon väestönkasvu jatkuu 4 700 as/ vuosi vuoteen 2031

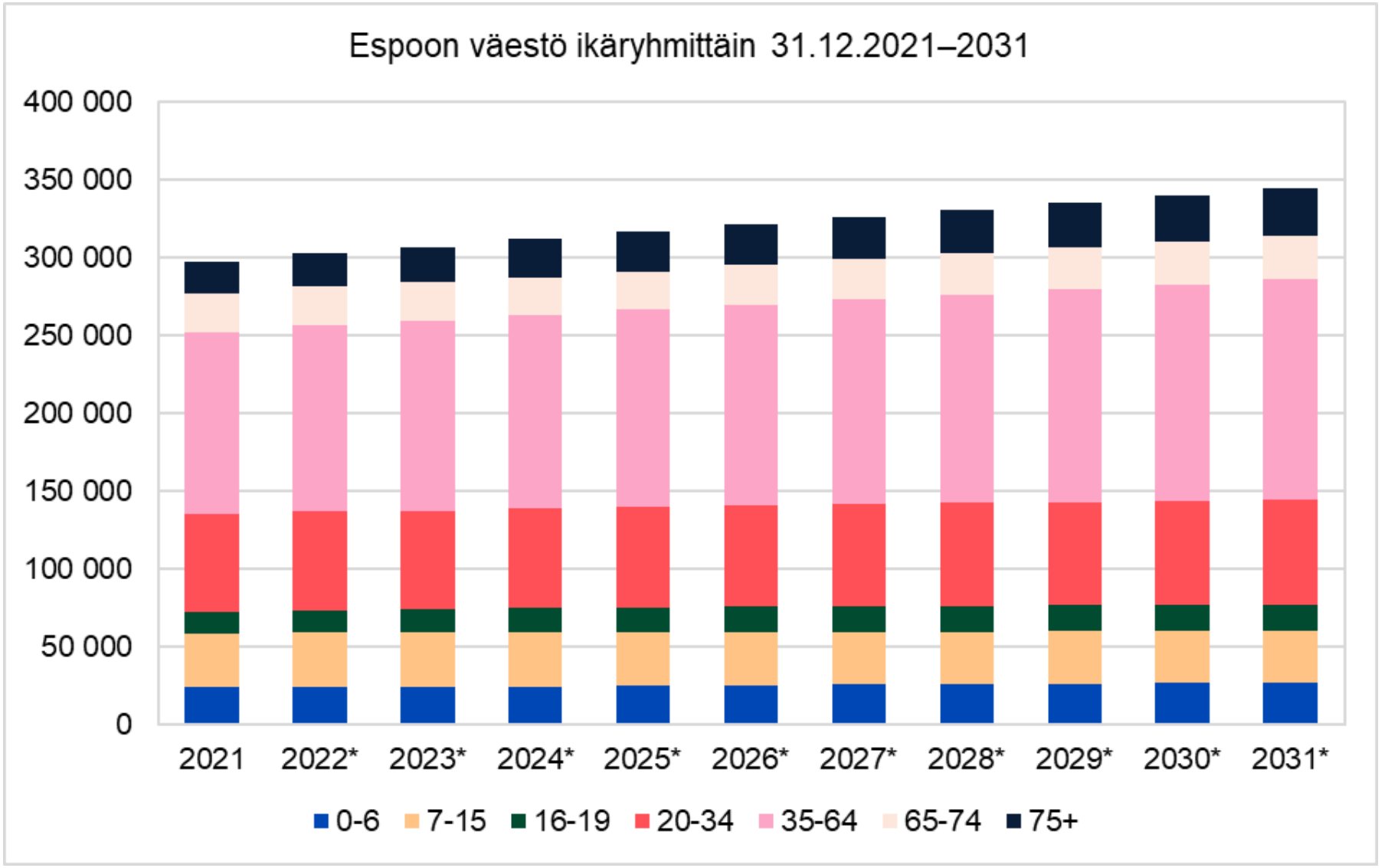

- Alle kouluikäisten määrä kasvaa 2 700 lapsella
- Peruskouluikäisten määrä ennallaan
- Nuorten 15-19 vuotiaiden määrä kasvaa 2 700 nuorella
- 20-34 vuotiaiden määrä kasvaa 5 800 hengellä
- 35-64 vuotiaiden määrä 23 700 hengellä
- 65 -74 vuotiaat määrä 3 300 hengellä

Skenaario Espoon talouden kehityksestä 2023-2030

(Luvut milj. euroina)

	Vanha kunta TP2020	Vanha kunta TP 2021	Vanha kunta 2022 ENN 2022	Uusi kunta (2023)	Uusi kunta (2024)	Uusi kunta (2025)	Uusi kunta (2026)	Uusi kunta (2027)	Uusi kunta (2028)	Uusi kunta (2029)	Uusi kunta (2030)
TOIMINTAKATE	**-1 526**	**-1 550**	**-1 688**	**-889**	**-916**	**-954**	**-985**	**-1 019**	**-1 055**	**-1 092**	**-1 130**
Verotulot	**1 605**	**1 711**	**1 827**	**865**	**777**	**804**	**822**	**839**	**856**	**874**	**892**
siitä: Kunnan tulovero	1 357	1 375	1 475	580	500	520	533	545	558	571	584
siitä: Osuus yhteisöveron tuotosta	136	203	210	145	135	140	143	145	148	150	153
siitä: Kiinteistövero	112	133	142	140	142	144	146	148	151	153	155
Valtionosuudet	**205**	**139**	**164**	**354**	**358**	**365**	**371**	**370**	**373**	**377**	**381**
siitä: Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	129	59	68	208	216	226	237	241	244	248	252
siitä: Verotulomenetysten kompensaatiot	86	80	96	31	32	33	33	33	33	33	33
siitä: Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuu	-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
siitä: Muutosrajoitin	0	0	0	85	85	85	85	85	85	85	85
siitä: Siirtymätasaus (jaksotettu)	0	0	0	30	25	21	16	11	11	11	11
Rahoituserät	**20**	**82**	**20**	**20**	**17**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**
VUOSIKATE	**304**	**382**	**323**	**350**	**236**	**231**	**225**	**208**	**194**	**179**	**164**
Poistot ja arvonalentumiset	-175	-190	-201	-198	-198	-195	-195	-195	-195	-194	-193
Satunnaiset tulot			74								
TILIKAUDEN TULOS	**129**	**192**	**196**	**152**	**38**	**36**	**30**	**13**	**-1**	**-15**	**-29**

- Toimintakate 2023-2025 kehyksen mukainen, jatko 3,5 % kasvu
- Verorahoitus 2023-2025 kehyksen mukainen, jatkovuodet verotulot 2,4 % , peruspalvelujen valtionosuus noin 2 % kasvu
- Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen skenaario kauden lopulla

Nettoinvestoinnit ja vuosikate

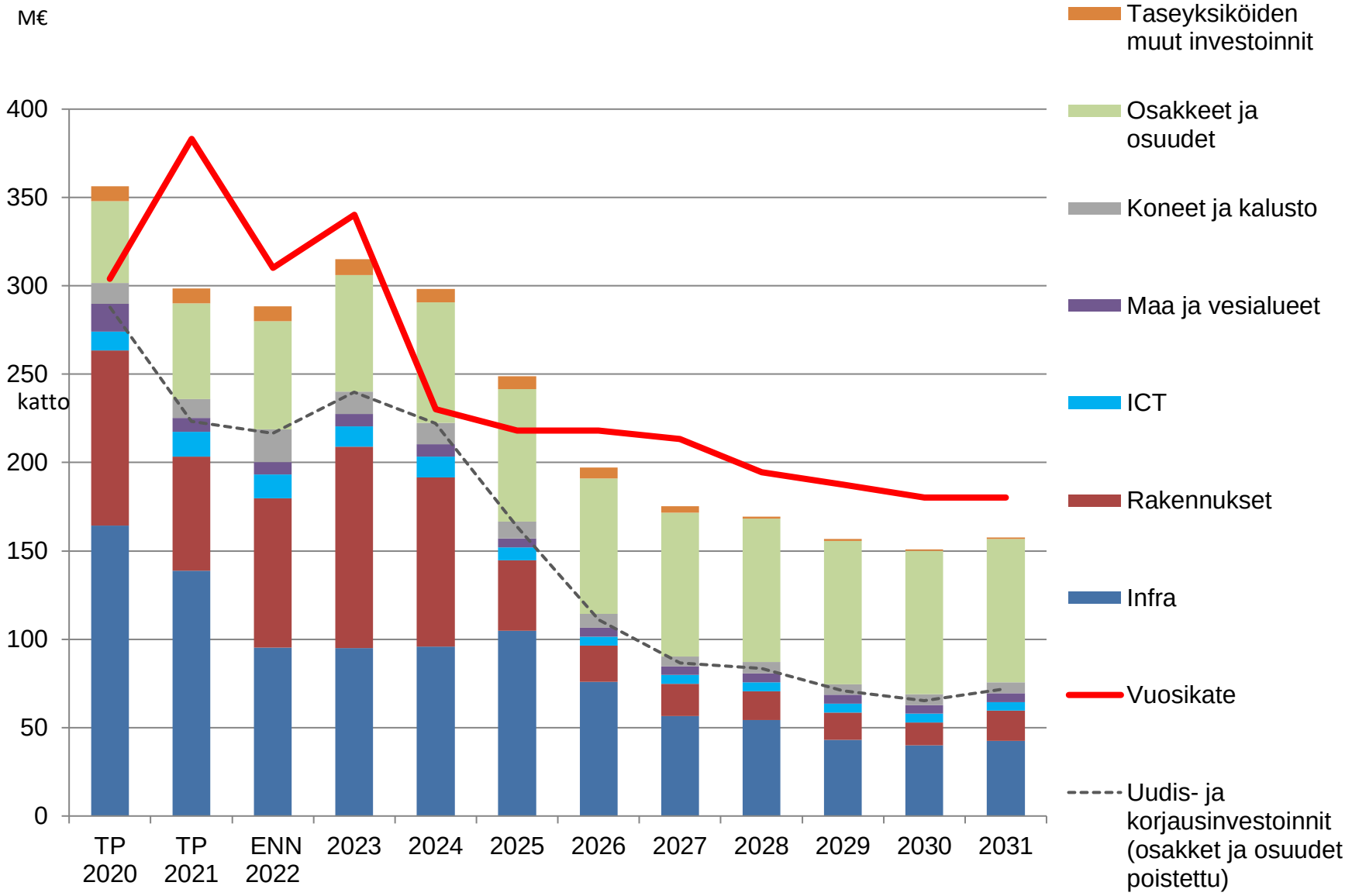

Kaupungin investoinnit on rajattu 2 mrd € tasolle 2023-2031 velkaantumisen vähentämiseksi.

Rajaus on edellyttänyt useiden koulu- ja päiväkoti sekä infrahankkeen siirtämistä vuoden 2031 jälkeen.

Jo tehtyjen investointien lainojen lyhennykset (LM, koulukiinteistöt), investointitaso laskee

Konsernin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	TP 2020	TP 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Toimintatuotot	**1 179**	**1 313**	**1 277**	**780**	**796**	**823**	**821**	**840**	**864**	**879**	**876**	**870**	**880**
Toimintakulut	**-2 601**	**-2 779**	**-2 897**	**-1 587**	**-1 631**	**-1 685**	**-1 717**	**-1 748**	**-1 777**	**-1 808**	**-1 839**	**-1 872**	**-1 905**
	0												
Toimintakate	**-1 421**	**-1 462**	**-1 620**	**-807**	**-835**	**-862**	**-896**	**-908**	**-913**	**-928**	**-963**	**-1 001**	**-1 025**
Verotulot	1 605	1 711	1 817	865	777	804	822	840	859	878	898	920	942
Valtionosuudet	267	201	231	422	428	436	445	449	444	451	459	463	468
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-27	-41	-40	-42	-40	-36	-37	-35	-34	-32	-32
Vuosikate	**435**	**495**	**401**	**438**	**330**	**336**	**332**	**344**	**353**	**365**	**360**	**350**	**353**
Poistot ja arvonalentumiset	-331	-334	-356	-364	-371	-378	-374	-378	-381	-384	-354	-356	-367
Tilikauden tulos	**104**	**161**	**119**	**74**	**-41**	**-42**	**-42**	**-34**	**-28**	**-18**	**6**	**-6**	**-14**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	44,7 %	47,2 %	44,1 %	49,1 %	48,8 %	48,8 %	47,8 %	48,0 %	48,6 %	48,6 %	47,6 %	46,5 %	46,2 %
Vuosikate/Poistot, %	119,1 %	148,2 %	112,7 %	120,4 %	88,9 %	88,9 %	88,8 %	91,0 %	92,7 %	95,2 %	101,7 %	98,2 %	96,2 %
Vuosikate, euroa/asukas	1143	1665	1325	1426	1058	1061	1032	1057	1070	1093	1061	1018	1011

Konsernin nettoinvestoinnit

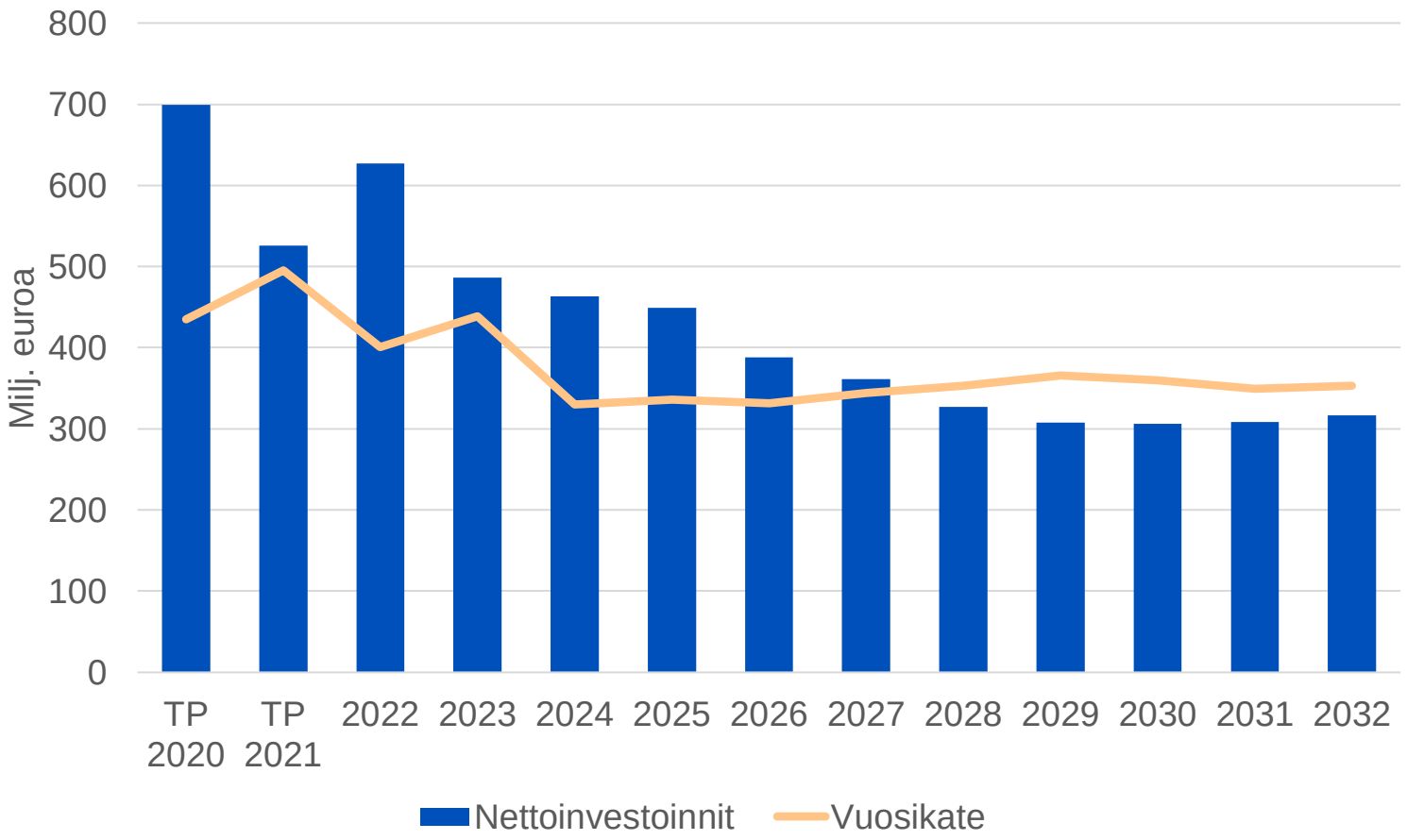

Investointeja kaupungin kasvuun on jouduttu priorisoimaan ja siirtämään investointikauden ulkopuolelle konsernin velkaantumisen hillitsemiseksi.

Kaupungin kasvuun ja kasvun haasteisiin vastaaminen edellyttäisi huomattavasti korkeampaa investointitasoa

MAL – sopimuksen toteuttaminen edellyttää valtion suurempaa rahoitusosuutta.

Lainasopimusten kovenantit (velallisen taloudellisen aseman mittarit)

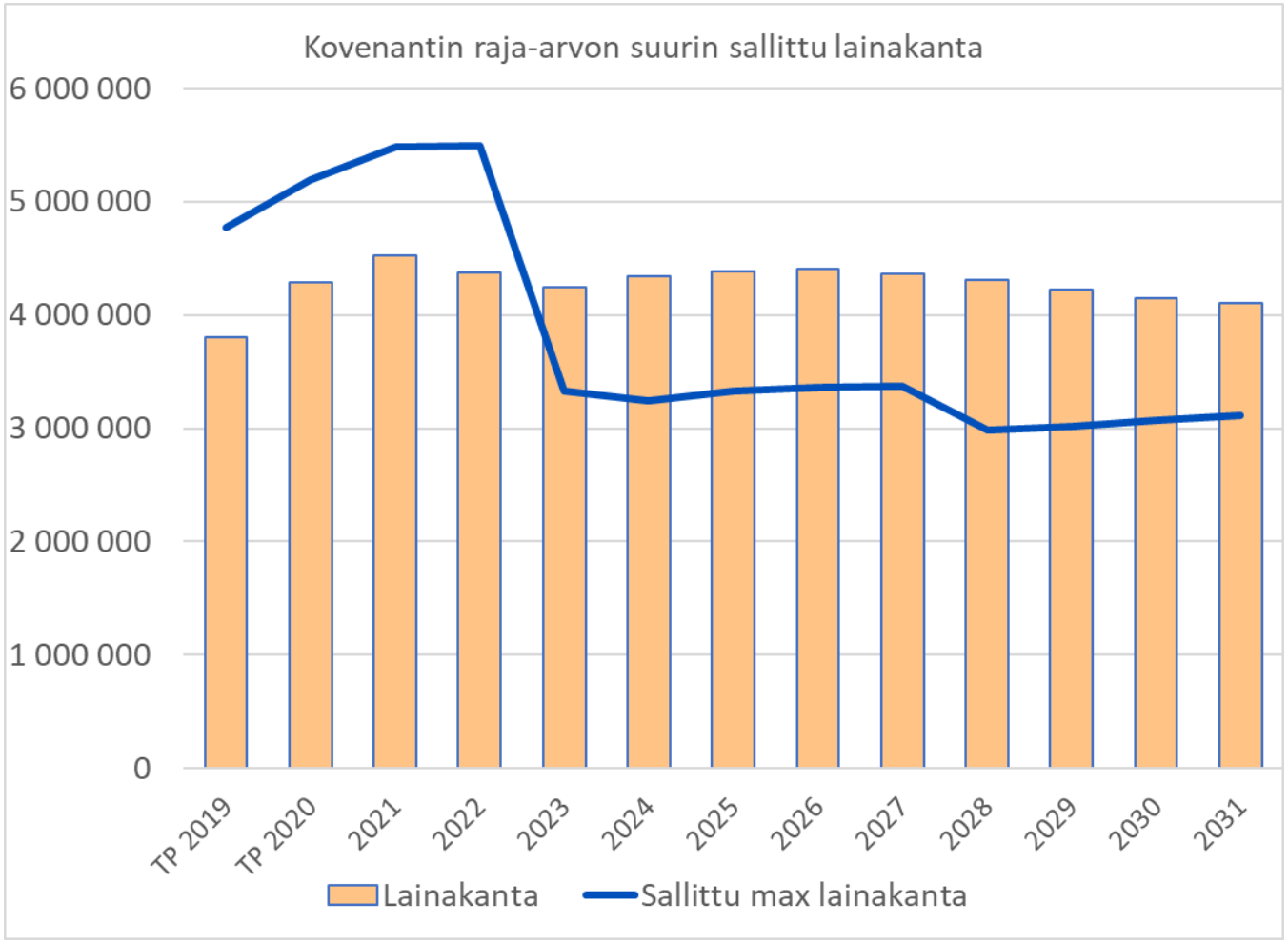

Sote- ja pelastustoimen uudistuksessa lainakanta jää kaupungin vastuulle, mutta verorahoitusta leikataan voimakkaasti.

Espoon lainojen sopimusehdoissa olevat mittarit ylittyvät vuodesta 2023 alkaen

- Edellyttää lainojen uudelleen neuvottelua
- Nostaa lainojen kustannuksia korkotason nousun lisäksi

Espoo on päättänyt myydä omalle toiminnalle tarpeettomat tilat sekä rajoittaa uusia investointeja velkaisuuden vähentämiseksi.

Konsernin lainakanta

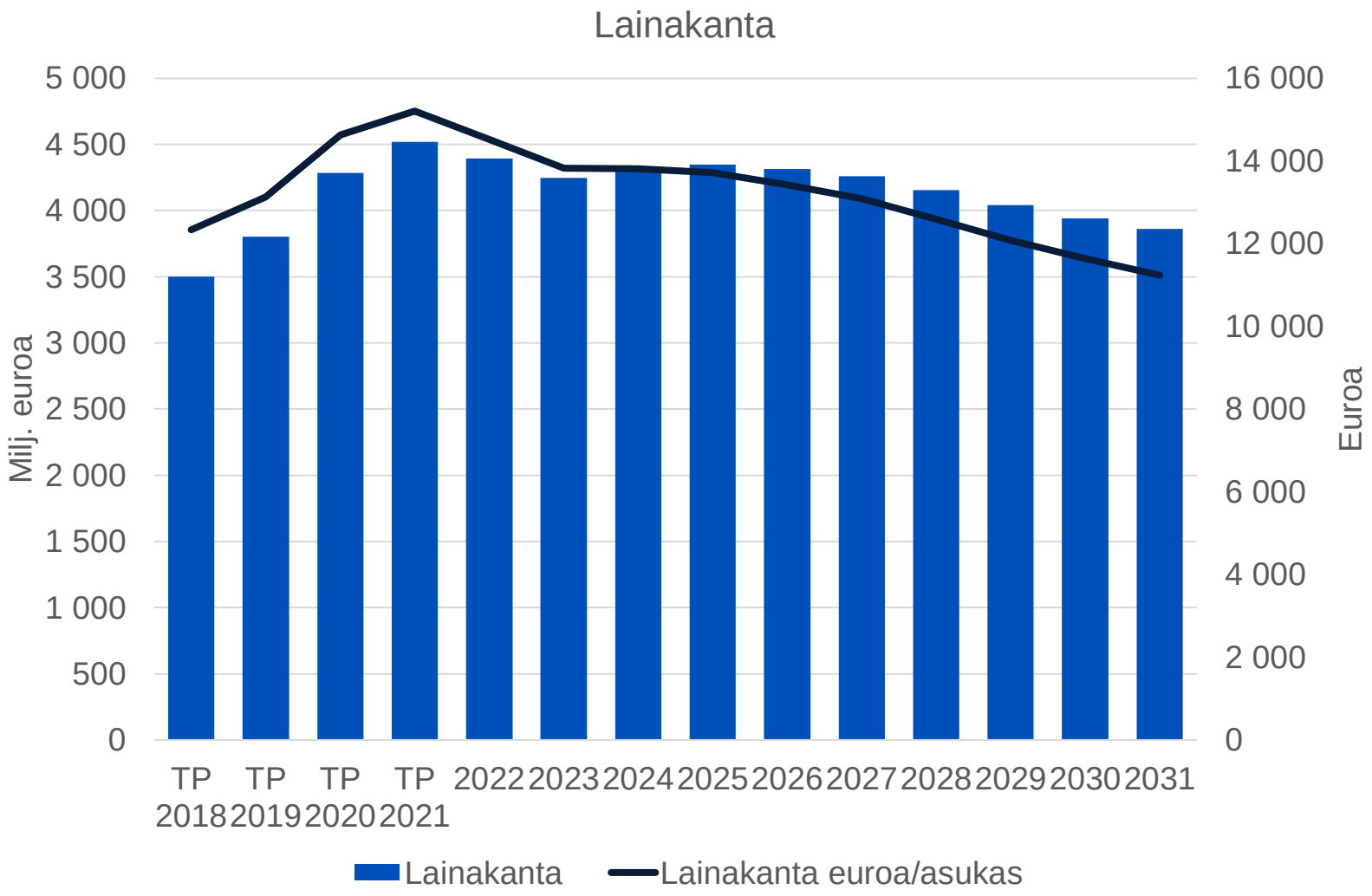

Espoon päättämillä toimenpiteillä lainakannan kasvu saadaan taittumaan, mutta konsernivelkaa on 10 vuotiskauden lopussakin lähes 4 miljardia euroa.

Sote- ja pelastustoimen uudistuksen nivelvaihe 2022-2023

- Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu on lisännyt mittavasti Espoon kaupungin henkilöstön työtä, heikentänyt jäljelle jäävään kaupungin toiminnan ja palvelujen kehittämistä sekä heikentänyt yleisesti työn tuottavuutta. Vain osa tehtävästä työstä on voitu laskuttaa hyvinvointialueelta.
- Erityisesti satojen sopimusten selvittäminen ja jakaminen, siirtyvän irtaimiston luettelointi sekä YT-menettelyt ovat kuormittaneet Espoota
- Espoon tukipalveluihin (ict-, palkka – ja taloushallinto, hankinta- ja logistiikkapalvelut) jää 8,5 M€ sopeutumattomia kustannuksia, kaupungille ja hyvinvointialueelle tulee paljon päällekkäisiä tehtäviä
- Tietojärjestelmien siirto ja perustaminen hyvinvointialueelle on hidastanut Espoon käytössä olevien järjestelmien kehitystä
- Hyvinvointialueen palkkataso vaikutaa kaupungin palkkatasoa korkeammalta. Lisäksi hyvinvointialue on rekrytoinut paljon avainosaajia Espoon kaupungilta kaupungin palkkatasoa korkeammalla palkalla.
- Hyvinvointialueen palkka- ja taloushallinnon sekä muiden yleishallinnon järjestelmien valmistelua on jouduttu tekemään todella suuressa aikapaineessa ja on olemassa suuri riski, että järjestelmiä ei saada täysimääräisesti käyttöön 2023 alusta
- Vuodelle 2022 kuuluva laskutus, laskujen tarkistus ja tilinpäätöstyöt sekä ennen vuotta 2022 syntyneiden avustus – ja kotoutumiskorvausten haku tulee tehdä hyvinvointialueen henkilöstön toimesta. Kaupungin ja hyvinvointialueen tulisi päästä sopimukseen näiden tehtävien hoidosta osana tätä uudistusta.